

POSTANOWIENIE

Dnia 14 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa R. K.
przeciwko J. K. S.,
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 14 stycznia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 27 marca 2019 r., sygn. akt I ACa (...).

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które sprowadził do pytania: „czy przebudowa budynku na nieruchomości stanowiącej przedmiot współwłasności przez zarządcę sądowego polegająca na łączeniu lokali oraz jego rozbudowa są czynnościami przekraczającymi zwykły zarząd czy też mogą być czynnościami zwykłego zarządu?” oraz na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) wynikającą z tego, że Sąd Apelacyjny pominął szereg istotnych okoliczności faktycznych i powierzchownie (formalnie) rozpoznał zarzuty, które powód podniósł w apelacji.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania na problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Z art. 398¹³ § 1 k.p.c. wynika, że Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w graniach podstaw i jedynie nieważność podstępowania – w granicach zaskarżenia – bierze pod uwagę z urzędu. Zagadnienie prawne, z uwagi na które skarga kasacyjna ma być przyjęta do rozpoznania, powinno zatem nawiązywać do sformułowanych przez skarżącego podstaw skargi kasacyjnej, gdyż inaczej – będąc związany podstawami skargi – Sąd Najwyższy nie jest w stanie zagadnienia tego wyjaśnić. Taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie. Powód w części poświęconej przytoczeniu podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnieniu powołał się wyłącznie na naruszenie przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy

mieszczące się w zakresie podstawy określonej w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., gdy tymczasem sformułowane przez niego zagadnienie nie dotyczy problemów wykładni i stosowania prawa procesowego, lecz prawa materialnego, a powstało na gruncie mającego charakter materialnoprawny art. 935 § 1 i 3 k.p.c. Powód w uzasadnieniu podstaw skargi kasacyjnej przytoczył wprawdzie także te przepisy, lecz jedynie w kontekście wykazania zarzutu naruszenia art. 378 § 1 w zw. z art. 328 § 2 i art. 391 § 1 k.p.c. przez to, że Sąd Apelacyjny powierzchownie odniósł się do zarzutów, które zgłosił w apelacji. Z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego wynika jednak, że Sąd ten rozważył zarzuty powoda przytoczone w apelacji, ale stanowisko, które w odniesieniu do nich zajął jest konsekwencją przyjętego przez ten Sąd, a niezakwestionowanego w skardze kasacyjnej, sposobu wykładni art. 935 § 1 i 3 k.p.c.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, na którą powód powołał się jako na przesłankę jej przyjęcia do rozpoznania, ma być konsekwencją naruszenia przez Sąd Apelacyjny prawa procesowego, tj. art. 316 § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez nieuwzględnienie w obrębie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia „zdarzeń i faktów, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy”, art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez sporządzenie wadliwego uzasadnienia orzeczenia oraz – wspomnianych już wyżej – art. 378 § 1 w zw. z art. 328 § 2 i art. 391 § 1 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do jego wykazania.

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z motywami zaskarżonego wyroku nie potwierdza tezy skarżącego o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, mogącej zachodzić tylko w razie ewidentnej i widocznej już na pierwszy rzut oka wadliwości zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego wynika, że Sąd ten objął ustaleniami – za Sądem Okręgowym – wszystkie te okoliczności, które powód

przytoczył dla wykazania zarzutu naruszenia art. 316 § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., a jeżeli dokonał ich błędnej kwalifikacji w świetle art. 935 § 1 i 3 k.p.c., to świadczy to o naruszeniu prawa materialnego, a nie procesowego.

Stosownie do art. 328 § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. W związku z art. 391 § 1 k.p.c. przepis ten ma odpowiednie zastosowanie w postępowaniu apelacyjnym. Odpowiednie stosowanie art. 328 § 2 k.p.c. do uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji oznacza, że uzasadnienie to nie musi zawierać wszystkich elementów uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji; sąd odwoławczy obowiązany jest zamieścić w uzasadnieniu takie elementy, które ze względu na treść apelacji i zakres rozpoznania, są potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z 18 sierpnia 2010 r., II PK 46/10, nie publ. i z 9 września 2010 r., I CSK 679/09, nie publ.). Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w zw. art. 391 § 1 k.p.c. może być tylko wtedy skuteczny w postępowaniu kasacyjnym, gdy wady uzasadnienia sądu drugiej instancji są tego rodzaju, że uniemożliwiają kontrolę wyroku tego sądu. Niewątpliwie uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego sporządzone w niniejszej sprawie nie jest dotknięte taką wadliwością. Jest ono na tyle szczegółowe, że umożliwia stwierdzenie, czy Sąd ten nie naruszył prawa materialnego przy wydawaniu zaskarżonego wyroku, ale stosowny zarzut nie został podniesiony w ramach podstaw skargi kasacyjnej, co wykluczałoby możliwość jej uwzględnienia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.